

Kesselse Waard

Nieuwsbrief

Februari 2019

Even bijpraten..

Graag brengen wij u met deze nieuwsbrief op de hoogte van de ontwikkelingen in de Kesselse Waard en de herstart van het project. Als GrondbankGMG (onderdeel van de K3 organisatie) en Natuurmonumenten staan we namelijk in de startblokken om de volgende fase op te starten om uiteindelijk te komen tot de eindinrichting. U leest wat er de komende tijd staat te gebeuren, hoe dat precies in zijn werk gaat, welke resultaten wij daarmee willen bereiken, en nog veel meer.

In de startblokken voor fase II

In 2014 verkregen wij vergunningen voor het project 'Herinrichting Kesselse Waard'. In 2015 en 2016 is fase I succesvol uitgevoerd. Daarbij is ruim 300.000 m³ bovengrond uit de Hemelrijkse Waard toegepast in de Kesselse Waard. Ook is de getijdengeul aangelegd, waarmee de plas in directe verbinding is komen te staan met de Maas; een mooie natuurlijke verrijking voor het gebied. Door de getijdenwerking is het gebied qua beleving al veel aantrekkelijker geworden. Nu zijn wij de voorbereidingen aan het treffen voor fase II van het project. In deze fase willen wij volgens plan circa 2,1 miljoen m³ grond en waterbodemp nuttig en functioneel toepassen om de afgesproken herinrichting te realiseren.

Ponton Jan Cornelis (foto: Aerofoto Brouwer, Brummen)

Relatie met Koornwaardse Plas bij Gewande

In de nieuwsbrief van november 2017 noemden wij al de relatie met de Koornwaardse Plas bij Gewande. Ook daar zijn we op dit moment bezig met een verdiepingsproject. In de Koornwaard werd herbruikbare grond- en waterbodemp zowel per schip als per vrachtwagen aangevoerd. In de vorige nieuwsbrief gaven we aan dat het laatste deel van de herinrichting van de Koornwaard zou worden uitgevoerd met materiaal dat per vrachtwagen zou worden aangevoerd. De aanvoer per schip zou dan worden verplaatst naar de Kesselse Waard. Dat moment is nu aangebroken.

Ponton 'Jan Cornelis' naar de Kesselse Waard

Om de aanvoer per schip mogelijk te maken, wordt het ponton Jan Cornelis verplaatst van de Koornwaardse Plas naar de Kesselse Waard. Op het ponton staat een kraan, die het materiaal uit de schepen schept en in de plas aanbrengt met een koker. Op dit moment ligt het ponton op de werf en wordt het opgeknapt en klaargemaakt om vervoerd te worden naar de Kesselse Waard. Dat gebeurt hoogstwaarschijnlijk al eind februari. Begin maart kan dan het eerste schip aan het ponton aanmeren. Er worden alleen partijen per schip aangevoerd. Zoals afgesproken vindt er dus geen aanvoer per as (vrachtwagen) plaats.

Vervolg

De verwachting is dat de inrichting van de Kesselse Waard in de komende jaren afgerond kan worden, waarbij de vergunning ons nog acht jaar tijd biedt. De werkzaamheden worden afgerond met het aanbrengen van een zogenaamde leeflaag met klasse A materiaal.

Voorde in getijdengeul

Vorige winter is de 'voorde' (de verhoging die u op de foto hierboven rechts in het water ziet liggen) aan de oeverzijde door hoogwater weggeslagen. Dit is inmiddels hersteld. De voorde zal nog wat moeten zakken, zodat hij bij vloed net onder water ligt en de hele plas in verbinding komt met de Maas. Het inzakken kan door natuurlijk inklinken of, wanneer nodig, door de voorde zelf te verlagen.

Wat verandert er op de oever

De komende tijd verandert er ook wat op de oever van de Kesselse Waard. Zo was de afgelopen jaren het natuurgebied in tweeën gesplitst. Verschillende boeren lieten hier hun koeien grazen. Vanaf dit jaar koppelt Natuurmonumenten de begrazingsgebieden aan elkaar, wat betekent dat er runderen van één boer rondlopen. Bezoekers hoeven dan niet meer door verschillende klaphekjes. Wel komt op de plek waar nu nog de klaphekjes staan, de entree naar de opstapplaats voor het bootje van GrondbankGMG. Met dit bootje kunnen zij naar het ponton varen dat op de plas ligt.

Koeien bij de nevengeul

Herinrichting door verondieping; wat, waarom en hoe

Net als in de Koornwaard gaat GrondbankGMG grond en waterbodembodem die op andere plekken overtollig zijn, toepassen in de Kesselse Waard. Door de plas deels te verondiepen, maken we het ecologisch systeem diverser en daarmee completer. Door de verondieping krijgt de plas flauwere oeverzones. Daardoor kan op meer onderwateroppervlak zonlicht komen en kunnen er planten groeien. Door plantengroei wordt het water gefilterd. En dat heeft weer positieve invloed op de hele omgeving.

Werkwijze

Natuurlijk kijkt GrondbankGMG en ook Rijkswaterstaat goed welk materiaal er wordt gebruikt voor herinrichting. Voor gebruik van herbruikbare grond en waterbodembodem in dit soort projecten geldt een wettelijk kader: het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Dat bepaalt welke typen grond en waterbodembodem op een bepaalde plek hergebruikt mogen worden. Het materiaal wordt door de acceptanten van GrondbankGMG getoetst aan de hergebruiksnormen van het Bbk. Vervolgens worden alle partijen gemeld bij en gecontroleerd door Rijkswaterstaat. De grond en waterbodembodem die we toepassen in de Kesselse Waard, komt vrij bij ontgravingsprojecten nabij grootschalige vaarwegen en bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden op de Brabantse en Limburgse kanalen, de Maas en de Schelde. Door Rijkswaterstaat wordt ook de komende jaren gewerkt aan het uitvoeringsprogramma Groot Onderhoud Vaarwegen (GOVA), waarbij grote hoeveelheden herbruikbare waterbodembodem gaan vrijkomen.

Bij aankomst van het schip bij het losponton wordt de vrachtbrief gecontroleerd en de lading geïnspecteerd, waarbij met name gelet wordt op eventuele aanwezigheid van bodemvreemd materiaal, bijvoorbeeld plant- en puinresten, restanten zwerfvuil en hout. Pas na goedkeuring door de locatiebeheerder wordt het schip gelost. Daarbij wordt het materiaal door een kraan in een koker geschept. Die koker is zes meter diep en laat het materiaal gecontroleerd op de bodem terechtkomen. Het kan voorkomen dat er wat drijvend materiaal bij zit. Dat wordt opgevangen in de koker. Ook worden er drijfschermen aangelegd op de plas om restanten, die buiten de koker opdrijven, alsnog te verzamelen en af te voeren. GrondbankGMG heeft zeer goede ervaringen met deze werkwijze op o.a. de Koornwaardse Plas bij Gewande.

Meer weten?

Wilt u meer weten over hoe het verondiepen in zijn werk gaat en welke positieve effecten dat heeft? U vindt op www.grondbankgmg.nl/meerwaardeverondieping meer informatie. U kunt ook contact opnemen met projectleider Wim Vermeule van GrondbankGMG via 06 51 61 3487 of w.vermeule@grondbankgmg.nl.

Natuurmonumenten over verondieping

In het veelal diepe water van de Kesselse Waard kan het licht de bodem nu niet bereiken. Vanwege het gebrek aan licht en de koudere temperatuur is in deze donkere delen weinig leven te vinden. Door de plas voor een (groot) deel te verondiepen, kan de natuur onder water hier beter tot bloei komen. Van plantengroei en tal van kleine waterdiertjes tot vissen die hier een schuil- en paaiplek vinden. Het nieuwe onderwaterleven trekt op zijn beurt boven water weer allerlei vogels aan. Bovendien kunnen er door de ondiepe oevers meer waterplanten en riet kan gaan groeien op die oevers. Daardoor ontstaat er een bloemrijke en gevarieerde oever met geurende watermunt, paarse kattenstaart en blauwe moerasvergeet-me-nietjes.

Landelijke opschoondag: Schone Maas op 23 maart

Jaarlijks blijft er na de hoogwaterperiode langs de Maas veel zwerfvuil achter op de oevers. Het landschap ziet er niet alleen verrommeld uit, het is ook schadelijk voor de natuur. Verschillende partijen, waaronder Natuurmonumenten en K3Delta, doen daarom mee met de actie 'Schone Maas', een onderdeel van de Landelijke Opschoondag. Ook dit jaar gaan we weer met zijn allen aan de slag. Op zaterdag 23 maart van 10.00 tot 12.00 uur gaan we aan de slag in de Kesselse Waard. Meer informatie vind je op de website van landschapsbeheer Oss, die ook dit jaar de schoonmaakactie coördineert: www.landschapsbeheer-oss.nl. Via deze website kun je je ook aanmelden.

Droge zomer in de Kesselse Waard

Door Sander Verwoerd, Boswachter Natuurmonumenten

Het is al even geleden, maar de warme, droge zomer van 2018 zal nog lang in ons geheugen blijven. Ook in de Kesselse Waard was het goed zichtbaar. De koeien zochten vaker dan ooit verkoeling van het water. Planten bloeiden gelukkig wel volop, zoals de Engelse Alant (foto) en ook de kruisdistel kon de zon juist wel waarderen. Insecten kwamen in grote getalen af op de bloemen, zoals deze distelvlinder. Het warme weer en het water hadden ook grote aantrekkingskracht op mensen uit de omgeving. Om lekker pootje te baden of nog een beetje uit te waaien bij het water. Maar de droogte bracht ook brandgevaar met zich mee. Daarom maakten onze boswachters een aantal avonden een extra ronde langs de Maas. Vuurtje stoken en bbq-en zijn altijd al verboden, maar in deze periode waren we extra alert!

Bezoek het werk

Wij houden graag onze deuren geopend voor geïnteresseerden. Meer dan eens komt het voor dat wij een rondleiding geven over onze locaties. En dat kan ook hier. Wij informeren u graag uitgebreid over de plannen voor de Kesselse Waard, het werk wat al achter ons ligt, dat wat er nog staat te gebeuren en de wijze van uitvoering. Wilt u een rondleiding? Dan kunt u contact opnemen met Elisa Scholten van K3 via 024 348 88 09 of e.scholten@k3.nl.

Contact

Heeft u nog vragen? Wij staan u vanzelfsprekend graag te woord. U kunt contact opnemen met:

K3 organisatie

Wim Vermeule
Projectleider Uitvoering GrondbankGMG
024 348 88 60 | w.vermeule@grondbankgmg.nl

Jan Slaghuis
Hoofduitvoerder GrondbankGMG
06 51 19 13 48 | j.slaghuis@grondbankgmg.nl

Iwan Reerink
Projectleider Gebiedsontwikkeling K3
024 348 88 54 | i.reerink@k3.nl

Natuurmonumenten

Lianne Schröder
06 25 32 50 92 | l.schroder@natuurmonumenten.nl

K3DELTA